

Länsisaksalaisen Hartmut Neumannin maalaus
Hän on utelias ja puhtia täynnä.

Nyt Tampereelle saatu Pariisin biennaalin valikoima on selvästi laadukkaampi kuin edellinen. Tason kokoamiseen on ilmeisesti vaikuttanut se, että suomalaiset järjestäjät ovat saaneet melko vapaat kädet poimia mukaan haluamiaan teoksia. Näin on voitu ottaa huomioon täkäläinen maku — joka sivumennen sanoen on monissa kohdin kansainvälistä vaateliaampi — sekä painottaa meillä tärkeiksi koettavia taiteen suuntauksia ja piirteitä.

Pariisin biennaalin kaltainen näyttely, joka on tarkoitettu vain alle 35-vuotiaille taiteilijoille, vaikuttaa ilman muuta suoraan myös meidän nuoreen taiteeseemme. Kansainvälisiä esikuvia pidetään helposti ihanteina, kritiikittömästi. Niinpä näyttelyn järjestäjillä on hankala vastuu, koska he tietävät että heidän valintansa aiheuttavat taiteen suunnanmuutoksia laajemminkin omassa periferiassa. Asiastahan riittää esimerkkejä niin kiitettävässä kuin kelvottomassakin.

Järjestäjät ovat jättäneet hyvin vähälle sen suuntauksen, jota maailmalla kutsutaan "bad paintingiksi", kehnoksi maalaukseksi ja joka riehuu lähes kaikkialla, viime vuosina meilläkin, ruton tavoin. Ekspressiivisen vapauden, ilmaisun rajattomuuden varjolla hyljehtii taiteilijan ammattitaitoa, joka on olennainen osa luovaa prosessia pyrittäköön sitten minkälaisiin päämääriin tahansa.

Tämäkertainen biennaalivalikoima suhtautuu ammattitaitoon huomattavasti kunnioittavammin kuin edellinen näyttely. Siten myös tekijöiden varsinaiset pyrkimykset tulevat entistä tehokkaammin esiin. Enää ei taiteellisia tavoitteita tarvitse tonkia esiin moninkertaisten näennäisyyksien ja visuaalisesti arvottoman ilmaisun alta. Toivottavasti näyttelyn kokemaa käänne jaksaa heijastua myös nuoreen suomalaiseen kuvaan.

Suomen edustajat

Suomen osanotto Pariisin biennaaliin on selvästi kaksijakoinen. Kaikki viisi edustajaamme ovat luonnollisesti mukana myös Tampereella. Marika Mä-

Vaikka nuoret taiteilijat soveltavat valokuvaa nykyisin lähinnä ns. käsitetaiteelliseen hahmotukseen, Tampereella on esillä poikkeuksellisen voimakas poliittinen kannanotto, laaja kuvasarja, jonka toteutuksesta vastaa chileläinen CADA-ryhmä. Myös meksikolaisen Pablo Ortiz Monasterion valokuvasarja intiaanihautajaisista on yksinkertaisuudessaan hyvin vaikuttava.

Vaikka klassismin ihanteet osoittavat ilmeisesti tuloaan kansainväliseen taiteeseen, niistä ei kumma kyllä Tampereella näy juuri muita viitteitä kuin Lyytikäisen polaroidkuvat.

Ulkosuomalaiset ja muut

Suomalaisten osuutta täydentää tavallaan ruotsalainen Kajsa Mattas, jolta on esillä mittava arkaististyyppinen veistoskokoelma. Kajsa Mattas on nimittäin alkuaan kajaanilainen, mutta asuu ja työskentelee nykyisin Tukholmassa.

Norjalaiset ovat saaneet biennaaliin hyviä edustajia, ja he osoittavatkin Norjan nuoren taiteen etsiytyvän aivan eri urille kuin jälkijätöisen vanhemman kuvan. Kjell Nupen ilmentää maalauksissaan uudenlaista verrevyyttä, ja John Audun Haugein laivoissa on mukava koomisuuden aksentti — iloinen leikkimielinen kun muuten loistaa poisalollaan nuoresta taiteesta.

Myös islantilaisien osuus kiinnittää huomiota, erityisesti Magnus Gudlaugssonin mittava tilarakennelma. Näyttelyn keskeisiin teoksiin kuuluu myös irlantilaisen Kathy Prendergastin Viisauden seitsemän pylvästä — sama nimi kuin maineikkaan Arabian Lawrence muistelmateoksella. Sen sijaan Tanskan edustajan Nina Sten-Knudsenin eläinmaalaukset ovat kovin vaatimattomia.

Länsisaksalaisen Hartmut Neumannin maalauksissa on samanlaista väkevää ekspressiivisyyttä kuin itäksalaisten teoksissakin. Ilmeisesti juuri saksalaiset pitävät kuluvan vuosisadan modernismia tehokkaimmin hengissä, mutta toisaalta heillä on käytettävissään parhaat perinteekin.

IRMELI PAAVOLA